

## **PREDLOG**

**(EVA 2018-1611-0019)**

### **ZAKON O SPREMEMBAH ZAKONA O NEMATERIALIZIRANIH VREDNOSTNIH PAPIRIJH**

#### **I UVOD**

#### **1 OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA**

##### **1.1 Registrski račun**

Zgodovinski pogled pove, da je bil registrski račun vzpostavljen zaradi izvedbe privatizacije, saj je omogočal »razdelitev« nematerializiranih delnic, ne da bi bodoči delničar moral vstopiti v pravno razmerje s članom centralne depotne družbe. Je pa z vpisom delnic na registrski račun njegov imetnik stopil v odnos s centralno depotno družbo. A to pravno razmerje ni temeljilo na dvostranskem dogovoru, temveč je bil njegov nastanek posledica same razdelitve nematerializiranih delnic. Ker pravno razmerje centralne depotne družbe in imetnika registrskega računa ni temeljila na dogovoru, je centralna depotna družba za imetnika opravljala le tisto storitev, zaradi katere je bil račun odprt, to je vodila nematerializirane vrednostne papirje. Centralna depotna družba tako ni opravlja drugih storitev, povezanih z vodenjem registrskega računa nematerializiranega vrednostnega papirja (npr. prenos nematerializiranih vrednostnih papirjev med računi, storitve povezane z izvedbo korporacijskih dejanj).

Ker registrskega računa ni vodil član, registrski račun ni bil skladen s standardi T2S<sup>1</sup> in CAJWG. Le ti določajo, da se korporacijska dejanja na nematerializiranih vrednostnih papirjih izvedejo s sodelovanjem osebe, ki vodi račun imetnika nematerializiranega vrednostnega papirja. Ker registrskega računa ni vodil član in ker centralna depotna družba ni opravljala dejanj, katerih izvedbo zahtevajo standardi, v zvezi z nematerializiranimi vrednostnimi papirji, ki so se vodili na registrskih računih, ni moglo priti do izvedbe tistih dejanj, ki jih v skladu s standardi izvede oseba, ki vodi račun.

##### **1.2 Opuščanje in prenos nematerializiranih vrednostnih papirjev z registrskih računov**

Enega izmed temeljev harmoniziranega izvajanja korporacijskih dejanj po mednarodnih standardih CASG/CAJWG predstavlja usmeritev denarnega in informacijskega toka od izdajatelja do imetnikov vrednostnih papirjev preko KDD in članov KDD. V ta namen so imetniki vrednostnih papirjev, ki niso bili v pogodbenem razmerju s člani KDD, v skladu z Zakonom o nematerializiranih vrednostnih papirjih (Uradni list RS, št. 75/15, 74/16 – ORZNP48, 5/17 in 15/18 – odl. US; v nadaljnjem besedilu: ZNVP-1) odpirali račune pri članih KDD in nanje prenašali vrednostne papirje z registrskih računov oziroma jih v manjšem obsegu tudi opuščali.

Imetniki nematerializiranih vrednostnih papirjev so se lahko nepreklicno, trajno in brez pravice do nadomestila odpovedali neobremenjenim nematerializiranim vrednostnim papirjem, ki so se vodili na registrskih računih (v nadaljnjem besedilu: opustitev). Opustitev vrednostnih papirjev se je opravila kot prenos v breme računa imetnika in v dobro računa za opustitev in nato s tega računa v dobro posebnega računa, katerega imetnik je Kapitalska družba d.d. (v nadaljnjem besedilu: KAD). Tako se bodo koristi iz nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki so opuščeni zaradi ukinitve registrskih računov, posredno razdelile med vse državljane.

---

<sup>1</sup> Centralna Klirinško Depotna družba d.d. (v nadaljnjem besedilu: KDD) in Banka Slovenije sta se februarja 2017 skupaj z nekaterimi drugimi evropskimi centralno depotnimi družbami in nacionalnimi centralnimi bankami uspešno neposredno vključili v TARGET2-Securities (v nadaljnjem besedilu: T2S) in s tem omogočili tudi povezavo svojih članov s T2S. T2S je panevropska tehnična platforma za poravnavo poslov z vrednostnimi papirji v centralno-bančnem denarju v upravljanju Evrosistema.

### **1.3 Sodni depozit**

Proces razgradnje registrskih računov je tekel razmeroma gladko. Tako je od 7,7 mrd EUR ocenjene vrednosti premoženja, ki se je na registrskih računih nahajala še v začetku leta 2016, do 03.02.2017 (t. j. do zadnjega delovnega dne pred vključitvijo v T2S) le-tega ostalo za manj kot 1 % prvotne vrednosti (dobrih 67 mio EUR).

Kljub temu, da gre pri nematerializiranih vrednostnih papirjih, ki še niso bili preneseni na račune pri članih KDD za vrednostno manjši del, pa vendarle ta del vključuje še precej različnih računov imetnikov. Le- teh je po zadnjih podatkih še čez 80.000.

Veljavni ZNVP-1 je za tovrstne primere predvidel uporabo instituta sodnega depozita. Pri tem želimo opozoriti, da bi rešitev, ki je v splošnem sicer sistemsko ustrezna (t. j. sodni depozit), zaradi potrebe po množični uporabi v konkretnem primeru dala neprimerne in nesorazmerne rezultate.

Neprimernost rezultata se kaže tako v potrebi, da bi se za vsakega imetnika ukinjenega računa vrednostnih papirjev izdal poseben sodni sklep, ki bi se ga posebej vročalo imetniku (tudi v tujino, na zadnji znani naslov, ki pa ni nujno več pravi ipd.), posebej izvajal morebitni postopek s pravnimi sredstvi, posebej ugotavljala pravnomočnost ter posebej opravil tudi prenos vrednostih papirjev z ukinjenega registrskega računa na račun za sodni depozit. Prav tako je oteženo prevzemanje sodno položenih vrednostnih papirjev s strani upravičencev v času, ko bi jim bili vrednostni papirji še na voljo za prevzem. Oteženost prevzemanja bi bila podana tako z vidika potrebnih opravil upravičenca (vloga na sodišču, izdaja sklepa, pravnomočnost sklepa itd.) kot s finančnega vidika, saj bi upravičenca (ki ima procesni položaj nasprotnega udeleženca) nazadnje bremenili vsi stroški s sodnim depozitom. Neprimernost rezultata se nadalje kaže v dejstvu, da sodišča računov za sodni depozit niso odprla pri članih KDD, temveč neposredno pri KDD, kar pomeni, da se korporacijska dejanja, za katera je v skladu z mednarodnimi standardi CASG/CAJWG potreben obstoj pogodbene vezi s finančnim posrednikom, na vrednostnih papirjih v sodnem depozitu ne bodo izvajala (enako kot pri ukinjenih registrskih računih). Neprimernost rezultata pa se nazadnje kaže tudi v okoliščini, da bi sodišče zaradi množičnosti plogov z namenom ustreznega spremljanja izdaj, izbrisov in zamenjav vrednostnih papirjev na (zbirnem) računu za sodni depozit dejansko moralo vzpostaviti in voditi interno evidenco na ravni pod depoja finančnih instrumentov (z informacijsko-tehnološkega vidika bi sodišče tako postalo podprto kakor član KDD).

Nesorazmernost rezultata pa se kaže v pričakovanem končnem učinku večletnega izvajanja vseh opisanih postopkov: za vrednostne papirje, ki jih upravičenci niso prevzeli niti v zakonskem roku niti v nekaj mesecih po izteku tega roka, je namreč upravičeno pričakovati, da jih ne bodo prevzeli niti iz sodnega depozita, ko bi jim to povzročilo še večje stroške kot prevzem vrednostnih papirjev poprej. To pomeni, da bi sodno položeni vrednostni papirji v skladu z drugim odstavkom 48.a člena ZNVP-1 nazadnje pristali na KAD-u. »Navidežno« opuščeni vrednostni papirji (ki jih upravičenci torej niso prenesli na svoj račun k članu KDD) bi bili nazadnje tako obravnavani enako, kot izrecno opuščeni vrednostni papirji, ki KAD-u v skladu s prvim odstavkom 48.a člena ZNVP-1 pripadejo že takoj.

## **2 CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA**

### **2.1 Cilji**

Poglavitni cilj predloga zakona je:

- poenostavitev prenosa preostalih nematerializiranih vrednostnih papirjev na ukinjenih registrskih računih na posebni namenski račun.

### **2.2 Načela**

**Načelo ekonomičnosti:** rešitve, ki jih vsebuje predlog zakona, so oblikovane tako, da poenostavljajo prenos preostalih nematerializiranih vrednostnih papirjev na ukinjenih registrskih računih in zmanjšajo celotne stroške tega prenosa.

**Načelo zamenljivosti nematerializiranih vrednostnih papirjev:** predlog zakona temelji na dejstvu, da so nematerializirani vrednostni papirji določeni po vrsti in ne individualno.

**Načelo prepovedi retroaktivnosti:** čeprav se spreminja že veljavna ureditev prenosa preostalih nematerializiranih vrednostnih papirjev na ukinjenih registrskih računih, predlog zakona ne posega v vsebino že obstoječih pravic.

## **2.3 Poglavitne rešitve**

S predlogom zakona se določa, da se nematerializirani vrednostni papirji na ukinjenih registrskih računih, namesto prenosa na račun pristojnega sodišča (sodna položitev), prenesejo na skupni namenski račun, ki ga vodi KDD. Osebe, katerih nematerializirani vrednostni papirji so bili preneseni na skupni namenski račun lahko do 31. 12. 2021 zahtevajo, da se ti vrednostni papirji prenesejo na račun pri članu KDD. Po tem datumu se ti vrednostni papirji nato prenesejo na posebni račun KAD.

Če primerjamo predlagano besedilo zakonskih sprememb s trenutno veljavnim besedilom zakona, ugotovimo, da nihče od udeležencev ni na slabšem oziroma so ti celo na boljšem. Sodišča tako ne bi bila dodatno obremenjena z več deset tisočimi postopki v zvezi s sodnim depozitom. Nadalje bi se lahko premoženjska upravičenja iz teh vrednostnih papirjev uresničevala že pred 31. 12. 2021. Kar pa je tudi izjemno pomembno - imetniki vrednostnih papirjev na ukinjenih registrskih računih bi lahko te prevzeli v istem času, kot da bi šlo za sodni depozit, le da lahko to storijo z manj opravili in stroški. Za praktično enak učinek (izročitev vrednostnih papirjev KAD-u) bi bilo v skladu z veljavno ureditvijo potrebno izvajati nesorazmerno več postopkov in opravil ter pristajati na nesorazmerno višje obremenitve udeležencev.

## **3 OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA**

Predlog zakona nima posledic za državni proračun in druga javna finančna sredstva.

## **4 NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET**

Predlog zakona ne predvideva porabe proračunskih sredstev v obdobju, za katero je bil proračun že sprejet.

## **5 PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE**

### **5.1. Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih**

Zaradi specifičnosti vsebine urejanja v slovenskem pravnem redu, primerjalno pravni pregled (prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih) ni mogoč. Ureditev, ki jo predlagani zakon uvaja, velja zgolj za pravni red Republike Slovenije.

### **5.2 Prikaz ureditve v pravnem redu EU**

Zaradi specifičnosti vsebine urejanja v slovenskem pravnem redu, primerjalno pravni pregled (prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih) ni mogoč. Ureditev, ki jo predlagani zakon uvaja, velja zgolj za pravni red Republike Slovenije.

### **5.3 Prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU**

Zaradi specifičnosti vsebine urejanja v slovenskem pravnem redu, primerjalno pravni pregled (prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih) ni mogoč. Ureditev, ki jo predlagani zakon uvaja, velja zgolj za pravni red Republike Slovenije.

### **5.4 Izjava o skladnosti predloga zakona s pravnimi akti EU in korelacijska tabela pri prenosu direktiv**

Predlog zakona ne predvideva prenosa pravnih aktov EU.

## **6 PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA**

### **6.1 Presoja administrativnih posledic**

Sprejetje zakona ne bo imelo upravnih posledic.

### **6.2 Presoja posledic za okolje**

Sprejetje zakona ne bo imelo posledic za okolje.

### **6.3 Presoja posledic za gospodarstvo**

S predlogom zakona se določajo pravice in obveznosti Kapitalske družbe d.d. in KDD d.d.. Glede na že obstoječo ureditev se ne določa novih obveznosti za ostale (gospodarske) subjekte.

### **6.4 Presoja posledic za socialno področje**

Sprejetje zakona ne bo imelo posledic za socialno področje.

### **6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja**

Sprejetje zakona ne bo imelo posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

### **6.7 Izvajanje sprejetega predpisa**

Ministrstvo za finance je predlog zakona pripravilo v sodelovanju z vsemi vpletenimi deležniki. Tako bo potekalo tudi spremljanje izvajanja zakona.

### **6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona**

Drugih pomembnih okoliščin ni.

## **7 PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA**

## **8 PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA (OSEBNO IME IN NAZIV FIZIČNE OSEBE ALI FIRMA IN NASLOV PRAVNE OSEBE)**

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe.

**9 ZNESEK PLAČILA, KI GA JE OSEBA IZ PREJŠNJE ALINEJE V TA NAMEN PREJELA**  
/

**10 NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES**

- mag. Mateja Vraničar Erman, ministrica
- Gorazd Renčelj, državni sekretar
- mag. Saša Jazbec, državna sekretarka
- Tilen Božič, državni sekretar
- mag. Miranda Groff Ferjančič, državna sekretarka
- Urška Cvelbar, generalna direktorica Direktorata za finančni sistem
- Janja Jereb, vodja Sektorja za finančni sistem
- Polona Trampuš, vodja Oddelka za trg kapitala in igre na srečo
- Leon Brčina, svetovalec

## II PREDLOG ZAKONA

### Zakon o spremembah Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih

#### 1. člen

V Zakonu o nematerializiranih vrednostnih papirjih (Uradni list RS, št. 75/15, 74/16 – ORZNP48, 5/17 in 15/18 – odl. US) se v prvem odstavku 48. člena črtata druga in tretja poved.

#### 2. člen

48.a. člen se spremeni tako, da se glasi:

»48.a člen

(prenos opuščenih ter preostalih nematerializiranih vrednostnih papirjev na ukinjenih registrskih računih)

(1) Centralna depotna družba vpiše vse nematerializirane vrednostne papirje, katerim so se imetniki izrecno odpovedali, v dobro posebnega računa, katerega imetnik je Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d. (v nadaljnjem besedilu: Kapitalska družba).

(2) Centralna depotna družba prenese vse nematerializirane vrednostne papirje, ki do 30. septembra 2018 ostanejo vpisani na ukinjenih registrskih računih, v dobro skupnega namenskega računa za prenos na Kapitalsko družbo. Skupni namenski račun vodi centralna depotna družba, ki tudi uresničuje pravice iz teh nematerializiranih vrednostnih papirjev, z izjemo glasovalnih pravic iz delnic ciljnih družb, za katere se uporabljajo določbe zakona, ki ureja prevzeme (v nadaljevanju: ciljna družba), in sicer do njihovega dejanskega prenosa upravičencu iz tretjega odstavka tega člena oziroma na posebni račun Kapitalske družbe iz prvega odstavka tega člena.

(3) Oseba, katere nematerializirani vrednostni papirji so bili po drugem odstavku tega člena preneseni na skupni namenski račun, lahko do 31.12. 2021 zahteva, da se preneseni nematerializirani vrednostni papirji, oziroma nematerializirani vrednostni papirji, ki so slednje nadomestili, prenesejo na račun pri članu centralne depotne družbe. Oseba, ki vloži takšno zahtevo (v nadaljnjem besedilu: vlagatelj zahteve), mora nematerializirane vrednostne papirje sprejeti v stanju, v katerem so, brez donosov ali drugih izplačil zanje, za obdobje od datuma njihovega prenosa na skupni namenski račun do datuma vložitve zahteve, podpis na zahtevi pa mora biti upravno ali notarsko overjen.

(4) Centralna depotna družba v breme skupnega namenskega računa izroči nematerializirane vrednostne papirje, ki so bili predmet prenosa v breme ukinjenega registrskega računa vlagatelja zahteve oziroma njegovega univerzalnega pravnega prednika, v 60 dneh od prejema pravočasne in popolne zahteve. Če so prenesene nematerializirane vrednostne papirje nadomestili drugi nematerializirani vrednostni papirji, centralna depotna družba izroči te druge vrednostne papirje v ustreznem razmerju nadomestitve. V kolikor vlagatelju zahteve prenesene nematerializirane vrednostne papirje ali druge vrednostne papirje, ki so nadomestili te nematerializirane vrednostne papirje, ni mogoče izročiti zaradi izvedbe korporacijskega dejanja, v okviru katerega je centralna depotna družba prejela denarno nadomestilo za te vrednostne papirje, je vlagatelj zahteve upravičen do prejema denarnega nadomestila za prevzete oziroma izročene vrednostne papirje, brez dodatnih obresti do izteka 60-dnevnega roka in zmanjšano za morebitne stroške.

(5) Po izteku roka iz tretjega odstavka tega člena centralna depotna družba prenese nematerializirane vrednostne papirje, za katere niso bile vložene pravočasne in popolne zahteve iz tretjega odstavka

tega člena, s skupnega namenskega računa iz drugega odstavka tega člena na posebni račun Kapitalske družbe iz prvega odstavka tega člena. Ob tem centralna depotna družba izroči Kapitalski družbi v 15 dneh, šteto od dneva prenosa nematerializiranih vrednostnih papirjev, tudi vse donose, izplačila in nadomestila, ki jih je prejela za nematerializirane vrednostne papirje, prenesene v dobro skupnega namenskega računa za prenos na Kapitalsko družbo po drugem odstavku tega člena, brez dodatnih obresti do izteka 15-dnevnega roka.

(6) Centralna depotna družba ni upravičena zaračunavati Kapitalski družbi nobenih stroškov in nadomestil za nematerializirane vrednostne papirje, ki se vpišejo v dobro njenega posebnega računa iz prvega odstavka tega člena.

(7) Ne glede na določbe zakona, ki ureja prevzeme, se pri ugotavljanju deleža glasovalnih pravic centralne depotne družbe in oseb, ki po zakonu, ki ureja prevzeme, s centralno depotno družbo delujejo usklajeno v ciljni družbi, ne upoštevajo glasovalne pravice iz delnic ciljne družbe, ki so vpisane na skupnem namenskem računu iz drugega odstavka tega člena. Centralna depotna družba ne sme uresničevati glasovalnih pravic iz delnic ciljne družbe, vpisanih na skupnem namenskem računu iz drugega odstavka tega člena.

(8) Ne glede na določbe zakona, ki ureja prevzeme, se pri ugotavljanju deleža glasovalnih pravic Kapitalske družbe in oseb, ki po zakonu, ki ureja prevzeme, s Kapitalsko družbo delujejo usklajeno v ciljni družbi, ne upoštevajo glasovalne pravice iz delnic ciljne družbe, ki jih Kapitalska družba pridobi v skladu s prvim oziroma petim odstavkom tega člena. Kapitalska družba ne sme uresničevati glasovalnih pravic iz delnic ciljnih družb, ki jih pridobi v skladu s prvim oziroma petim odstavkom tega člena. Kapitalska družba je upravičena izvrševati glasovalna upravičenja iz vseh tistih nematerializiranih vrednostnih papirjev družb, ki jih pridobi v skladu s prvim oziroma petim odstavkom tega člena, za katere se, upoštevajoč stanje, ki je podano na dan prenosa nematerializiranega vrednostnega papirja na poseben račun Kapitalske družbe iz prvega odstavka tega člena, ne uporabljajo določbe zakona o prevzemih.

(9) Kapitalska družba je dolžna o pridobitvi delnic ciljnih družb, ki jih je pridobila v skladu s petim odstavkom tega člena, obvestiti agencijo v treh delovnih dneh po pridobitvi.«.

### III OBRAZLOŽITVE ČLENOV

#### K 1. členu:

Ker se s predlogom zakona določa, da se nematerializirani vrednostni papirji na ukinjenih registrskih računih, namesto prenosa na račun pristojnega sodišča (sodna položitev), prenesejo na skupni namenski račun, ki ga vodi Centralna Klirinško Depotna družba d.d. (v nadaljnjem besedilu: KDD), se predlaga črtanje druge in tretje povedi v prvem odstavku 48. člena Zakona o nematerializiranih vrednostnih papirjih (Uradni list RS, št. 75/15, 74/16 – ORZNP48 in 5/17; v nadaljnjem besedilu: ZNVP-1).

#### K 2. členu:

Besedilo prvega odstavka predlaganega člena je vsebinsko enako besedilu veljavnega 48.a člena ZNVP-1.

Drugi odstavek določa, da centralna depotna družba (v Sloveniji je to centralna Klirinško Depotna družba d.d.; v nadaljnjem besedilu: KDD) prenese vse nematerializirane vrednostne papirje, ki do poteka roka ostanejo vpisani na ukinjenih registrskih računih v dobro skupnega namenskega računa za prenos na Kapitalsko družbo. KDD vodi skupni namenski račun in iz njega tudi uresničuje pravice iz teh nematerializiranih vrednostnih papirjev. Za družbe, za katere se uporabljajo določbe Zakona o prevzemih (Uradni list RS, št. 79/06, 67/07 – ZTFI, 1/08, 68/08, 35/11 – ORZPre75, 105/11 – odl. US, 10/12, 38/12, 56/13, 63/13 – ZS-K, 25/14 in 75/15; v nadaljnjem besedilu: ZPre-1) velja posebna ureditev, katere namen je varstvo manjšinskih delničarjev. V skladu s tem KDD ne more uresničevati glasovalnih pravic iz delnic ciljnih družb. To izhaja tudi iz besedila sedmega odstavka predlaganega člena.

Nadalje se določa, da lahko osebe, katerih nematerializirani vrednostni papirji so bili preneseni na skupni namenski račun, do 31. 12. 2021 zahtevajo prenos vrednostnih papirjev na račun pri članu KDD. Nematerializirani vrednostni papirji se prevzamejo v stanju, v katerem so, brez donosov ali drugih izplačil zanje, za obdobje od datuma njihovega prenosa na skupni namenski račun do datuma vložitve zahteve. Če je KDD, zaradi izvedbe korporacijskega dejanja, prejela denarno nadomestilo za te vrednostne papirje je vlagatelj zahteve upravičen do prejema tega denarnega nadomestila brez dodatnih obresti do izteka 60-dnevnega roka in zmanjšano za morebitne stroške.

Po 31. 12. 2021 KDD prenese preostale nematerializirane vrednostne papirje s skupnega namenskega računa na posebni račun Kapitalske družbe, skupaj s prejetimi donosi, izplačili in nadomestili. Ker Kapitalska družba nematerializiranih vrednostnih papirjev ne bo pridobila na podlagi nakupov po lastni volji in ker so stroški v zvezi z vodenjem posebnega računa nesorazmerno visoki (glede na dejansko vrednost prejetega premoženja) se določa, da KDD ne sme zaračunavati Kapitalski družbi stroškov in nadomestil za nematerializirane vrednostne papirje, ki se vpišejo v dobro njenega posebnega računa.

Če primerjamo predlagano besedilo zakonskih sprememb s trenutno veljavnim besedilom zakona, ugotovimo, da nihče od udeležencev ni na slabšem oziroma so ti celo na boljšem. Sodišča tako ne bi bila dodatno obremenjena z več deset tisočimi postopki v zvezi s sodnim depozitom. Nadalje bi se lahko premoženjska upravičenja iz teh vrednostnih papirjev uresničevala že pred 31. 12. 2021. Kar pa je tudi izjemno pomembno - imetniki vrednostnih papirjev na ukinjenih registrskih računih bi lahko te prevzeli v istem času, kot da bi šlo za sodni depozit, le da lahko to storijo z manj opravil in stroški.

Za praktično enak učinek (izročitev vrednostnih papirjev KAD-u) bi bilo v skladu z veljavno ureditvijo potrebno izvajati nesorazmerno več postopkov in opravil ter pristajati na nesorazmerno višje obremenitve udeležencev.

S predlaganim členom se tudi določa ureditev posebnega statusa Kapitalske družbe, ki bi ga ta imela v primerjavi s pravicami in obveznostmi, ki bi sicer zanjo veljale po določbah ZPre-1. Kapitalska družba ne sme uresničevati glasovalnih upravičenj (zgolj) iz delnic ciljnih družb, ki jih pridobi na podlagi prvega oziroma petega odstavka predlaganega člena. Bila pa bi upravičena izvrševati glasovalna upravičenja iz vseh tistih delnic družb, ki jih pridobi v skladu s prvim oziroma petim odstavkom predlaganega člena, za katere se ne uporabljajo določbe ZPre-1. Tovrstna ureditev je upravičena in primerna, saj Kapitalska družba prenesenih delnic ni oziroma ne bo pridobila na podlagi aktivnih pridobitev (natančneje, nakupov po lastni volji), temveč zaradi odpovedi lastništvu teh delnic s strani posameznih delničarjev.

#### IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

S predlogom zakona se spreminjata 48. in 48.a člena Zakon o nematerializiranih vrednostnih papirjih (Uradni list RS, št. 75/15, 74/16 – ORZNP48 in 5/17).

##### »48. člen

(ukinitve registrskih računov in določitev najvišjih stroškov upravljanja)

(1) Centralna depotna družba ukine registrske račune pravnih oseb do 30. septembra 2016, registrske račune drugih oseb pa do 1. januarja 2017. Nematerializirani vrednostni papirji na registrskih računih, ki do izteka roka za ukinitve registrskih računov ne bodo preneseni na druge račune, se v skladu s pravili centralne depotne družbe prenesejo na račun pristojnega sodišča in se zanje uporabljajo določbe aktov, ki urejajo položitev stvari pri sodišču. Položitev je brezplačna, če:

- se opravi z registrskega računa, katerega imetnik je fizična oseba,
- vrednost vseh nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki se vodijo na registrskem računu in ki bodo položeni pri sodišču ne presega 100 eurov,
- noben od nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki se vodijo na registrskem računu, ni uvrščen v trgovanje na organiziranem trgu, in
- imetnik registrskega računa od 1. januarja 2014 dalje ni prejel nikakršnega izplačila iz naslova imetništva nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki se vodijo na registrskem računu.

(2) Centralna depotna družba objavi obvestilo o ukinitvi registrskih računov na svoji spletni strani ter v dveh dnevniških časopisih, ki izhajata na celotnem območju Republike Slovenije in o ukinitvi pisno obvesti vse imetnike teh računov.

(3) Podrobnejši način ukinitve registrskih računov določi centralna depotna družba v pravilih, pri čemer centralna depotna družba brezplačno:

- izvede vsa dejanja, ki se izvedejo zaradi ukinitve registrskih računov, in
- omogoči imetnikom nematerializiranih vrednostnih papirjev, da se nepreklicno, trajno in brez pravice do nadomestila odpovedo neobremenjenim nematerializiranim vrednostnim papirjem, ki se vodijo na registrskih računih.

(4) Letni strošek vodenja računa in nadomestila za vzdrževanje stanja na računu, ki ga vodi član centralne depotne družbe za fizično osebo, ne sme presegati 0,5 odstotka povprečne vrednosti nematerializiranih vrednostnih papirjev na tem računu. Ta omejitev je del razumnih poslovnih pogojev in se določi v tarifah in cenikih s strani centralne depotne družbe in njenih članov, ki vodijo račune za fizične osebe. Centralna depotna družba lahko v skladu z razumnimi poslovnimi pogoji in upoštevajoč merilo vrednosti nematerializiranih vrednostnih papirjev na računih fizičnih oseb to mejo še zniža. Člani centralne depotne družbe razen stroškov, določenih z njeno tarifo, fizičnim osebam ne smejo zaračunavati dodatnih stroškov za odprtje in zaprtje računa.

(5) Centralna depotna družba, ki na dan uveljavitve tega zakona vodi nematerializirane vrednostne papirje na registrskih računih, najkasneje mesec dni pred potekom roka za ukinitve registrskih računov posreduje agenciji oceno, za koliko se bodo spremenili prihodki zaradi ukinitve registrskih računov fizičnih oseb. Za presojo ocene iz prejšnjega stavka se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja trg finančnih instrumentov, o presoji skladnosti tarife z razumnimi poslovnimi pogoji, pri čemer presoja skladnosti vključuje tudi presojo znižanj nadomestil za vodenje računov fizičnih oseb in vzdrževanje stanj vrednostnih papirjev na teh računih, ki bi bila upravičena, upoštevaje vse okoliščine.

(6) Z globo od 12.000 do 250.000 eurov se za prekršek kaznuje centralna depotna družba, če:

- v skladu s prvim in tretjim odstavkom tega člena imetnikom nematerializiranih vrednostnih papirjev ne omogoči, da se brezplačno, nepreklicno, trajno in brez pravice do nadomestila odpovedo neobremenjenim nematerializiranim vrednostnim papirjem, ki se vodijo na registrskih računih;
- v skladu s tretjim odstavkom tega člena ne izvede brezplačno vseh dejanj, ki se izvedejo zaradi ukinitve registrskih računov;

- ne posreduje agenciji ocene iz prejšnjega odstavka.

(7) Z globo od 800 do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje odgovorna oseba centralne depotne družbe, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka.«

#### »48.a člen

(prenos nematerializiranih vrednostnih papirjev v dobro Kapitalske družbe pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d. posebne določbe za postopek sodnega depozita)

(1) Centralna depotna družba vpiše vse nematerializirane vrednostne papirje, katerim so se imetniki odpovedali, v dobro posebnega računa, katerega imetnik je Kapitalska družba pokojninskega in invalidskega zavarovanja, d. d. (v nadaljnjem besedilu: KAD).

(2) Ne glede na določbe zakona, ki ureja postopek sodnega depozita, pripadejo nematerializirani vrednostni papirji, ki bi sicer pripadli Republiki Sloveniji, KAD.

(3) Ne glede na določbe zakona, ki ureja prevzeme, se pri ugotavljanju deleža glasovalnih pravic KAD in družb, za katere velja, da s KAD delujejo usklajeno, v ciljni družbi ne upoštevajo glasovalne pravice iz nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki jih je KAD pridobil v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena.

(4) KAD ne sme uresničevati glasovalnih pravic iz tistih nematerializiranih vrednostnih papirjev, ki jih je pridobil v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena.

(5) KAD v treh delovnih dneh obvesti agencijo o nastopu okoliščin, ki bi zahtevale, če pridobitev nematerializiranih vrednostnih papirjev ne bi bila izvedena v skladu s prvim ali drugim odstavkom tega člena, da KAD da prevzemno ponudbo.

(6) Ne glede na določbe zakona, ki ureja sodišča, in zakona, ki ureja postopek sodnega depozita, veljajo v postopku za sodni depozit, ki je bil začel zaradi položitve nematerializiranih vrednostnih papirjev v skladu s prvim odstavkom 48. člena tega zakona, naslednja pravila:

- postopek lahko vodi in odloča v teh zadevah tudi samostojni sodniški pomočnik ali višji sodniški pomočnik;
- v postopku na prvi stopnji je za odločanje izključno krajevno pristojno Okrajno sodišče v Murski Soboti;
- rok za ugovor zoper sklep o sodnem depozitu, ki ga je izdal samostojni sodniški pomočnik ali višji sodniški pomočnik, je 30 dni.«

**V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM  
POSTOPKU**

/

**VI. PRILOGE**

/